

Seminarieparkens Vänner i Uppsala.

Protokoll vid konstituerande möte 2022-04-20 utomhus i Seminarieparken i strålande solsken med fågelsång, men kallt.

Närvarande: Thomas Back, Meta Troell, Karin Ericsson, Yvonne Tillman, Inger Sjöberg, Jacqueline Altberg, Inga-Lill Eriksson.

§1. Mötets öppnande och val av mötesordförande.

Thomas Back öppnade mötet och hälsade den nya styrelsen välkommen och Thomas Back valdes till mötets ordförande.

§2. Val av sekreterare och justerare.

Inga-Lill Eriksson valdes till sekreterare och Jacqueline Altberg valdes till justerare.

§3. Godkännande av dagordning.

Dagordningen godkändes.

§4. Konstituering av styrelsen.

Ordförande Thomas Back som redan valts av årsmötet.

Meta Troell valdes till vice ordförande.

Inga-Lill Eriksson valdes till sekreterare.

Karin Ericsson valdes till kassör.

§5. Firmatecknare.

Till firmatecknare valdes ordinarie styrelseledamöterna Karin Ericsson, 19501022-1405 och Thomas Back, 19520229-2255 att var för sig teckna föreningens firma.

§6. Tidigare styrelseprotokoll

Tidigare styrelseprotokollen från 2022-04-05 och 2022-03-14 godkändes och undertecknades och lades till handlingarna..

Yttrandet 2022-03-15 till MMÖD bifogas. Till MMÖD angående detaljplan för kvarteret Seminariet i Uppsala kommun. Yttrande i mål nr P 7406-21.

§6. Nästa sammanträde.

Beslutades att nästa sammanträde blir när vi fått svar på vårt yttrande till MMÖD troligen inte innan hösten.

§7. Avslutning.

Mötet avslutades.

Uppsala den 20 april 2022

Vid protokollet

Inga-Lill Eriksson

Sekreterare

Thomas Back
ordförande

Justeras:

Jacqueline Altberg

justerare

Kil.
Konstituerande
220420

Föreläggande mål nr P 7406-21

Svea Hovrätt
Rotel 0603
Mark- och miljööverdomstolen

Inledning

Byggnaden som tidigare nämnts som Folkskoleseminariet och sedan slutet av 60-talet Institutionen för lärarutbildning ligger inom ett tydligt område av riksintresse för kulturmiljövården som ska enligt miljöbalken skyddas mot åtgärder som påtagligt kan skada kulturmiljön. Seminariebyggnaden med trädgård, park och fotbollsplan är en tidstypisk representant för det tidiga 1900-talets institutionsbyggande och utformningen är sprungen ur tidens ideal och rådande samhällsstruktur. Beslutet att utbilda folkskollärare som i sin tur skulle utbilda alla Sveriges barn, från norr till syd, har varit av stor vikt för hela vårt lands lyft ur okunskap och fattigdom. Seminariet i Uppsala med trädgård, park och fotbollsplan är det enda i sitt slag som är kvar och någorlunda intakt även om mer än tio års försummelser är mycket märkbara.

Både Mark- och miljödomstolen och Mark- och miljööverdomstolen har i vårt tidigare överklagande fastslagit att "det ligger i hela rikets intresse att bevara och utveckla parken i sin helhet". Det har aldrig varit tänkt att området ska användas till byggnation av bostäder. Gällande detaljplan anger att det ska vara för allmänt bruk. Föreningen Seminarieparkens vänner vill att helheten skall bevaras.

Uppsala är inte bara en lärdomsstad på grund av sitt universitet. En lärdomsstad bör även bevara och vårda andra historiska byggnader och miljöer som visar sig ha eller ha haft betydelse för samhället och där ska inräknas folkskoleseminariet en symbol för kunskap och bildning för alla. Byggnaderna med trädgård och park har så stort kulturellt värde att Kv. Seminariet borde ha byggminnesförklarats för länge sedan. Vi åberopar förvanskningsförbudet enligt Plan- och bygglagen 8 kap. 13§ som säger "En byggnad eller bebyggelsemiljö som är särskilt värdefull från historisk, kulturhistorisk, miljömässig och konstnärlig synpunkt får inte förvanskas." Och enligt den internationella Florensdeklarationen ska historiska trädgårdar bevaras och skötas.

Svar på Uppsala kommuns yttrande i mål P 7406-21

Föreningen Seminarieparkens vänner får härmed lämna följande svar på Uppsala kommuns yttrande i ärendet P 7406-21, daterat 2022-01-20.

Kommunen hävdar i sitt svar att deras utredning gällande Miljökonsekvensbeskrivningen (MKB) för detaljplanen är tillräcklig.

Vi motsätter oss följande i kommunens yttrande:

- I kommunens svar förminskas läplanteringen till en granhäck när det ursprungligen var en läplantering bestående av granhäck i tre sidor inklusive lövträdplantering mot norr. Lövträdplanteringen syfte var att få en fin övergång mellan granhäcken och idrottsytan med fotbollsplanen. Granhäcken har av ålder minskat, medan lövträdsdungen kvarstår och

rymmer många arter och som utökats efter 100 år. Trädplanteringen har som syfte att få innehålla en vild natur, vilken i dag uppskattas av barnen i skola och förskolan. Denna beskrivning har inte gjorts av kommunen. Kommunen har som argument angett att granhäcken decimerats och inte längre är avläsbar, men då tar man inte hänsyn till att läplanteringen bestod av granhäck och lövträdsplantering. Läplanteringen är fortfarande tydligt avläsbar (se vår bifogade flygbild i vår överklagan).

- I kommunens svar anförs flera argument mot föreningens redovisning av rödlistade arter, men kommunen tycks ändå ha kännedom om dessa arter och dessa är inte redovisade i kommunens MKB.
- Kommunen anser att Kv. Seminariet bevaras i sin helhet fastän två nya fastigheter bildas kring rektorsvillan och vaktmästarbostaden. Dessa två fastigheter beskrivs med omgärdande nya häckar i fastighetsgränserna. Detta inkräktar betydligt på upplevelsen av den ursprungliga parken, och borde beskrivas i kommunens MKB. I kommunens svar anges att enbart en mindre del av marken och fotbollsplanen minskas i omfattning, vilket inte stämmer enligt ovan.
- Kommunen skriver "Många fåglar och insekter trivs i det granbestånd som kommer att tas bort när detaljplanen genomförs. En stor del av trädgården kommer dock att skyddas långsiktigt genom att det planläggs som park. I denna finns det goda förutsättningar för insekter och fåglar att trivas". Föreningen motsätter sig kommunens påstående om att de arter som identifierats i läplanteringen skulle trivas i den bevarade delen av parken. Arter förflyttar sig inte om inte rätta förutsättningar finns.

I kommunens planbeskrivningen står följande text: "Med utgångspunkt i behovsbedömningen och planhandlingarna är kommunens samlade bedömning att ett genomförande av Detaljplan för kvarteret Seminariet inte medför betydande miljöpåverkan enligt plan- och bygglagen 4:34 och att en miljöbedömning enligt miljöbalken 6:12-6:13 (MKB) inte krävs". Enligt våra argument ovan skulle kommunens bedömning lett till att en MKB gjorts. Därför har kommunen inte följt Plan- och bygglagen (PBL).

Mot bakgrund av ovanstående redovisning yrkar vi att den antagna detaljplanen för kvarteret Seminariet upphävs.

Svar på Bonavas gm Landahls yttrande i mål P 7406-21

Läplanteringen/skogspartiet tillhör kulturresevatet och är en betydelsefull del av helheten. Det att den också innehåller en biologisk mångfald och är en viktig biotop förstärker ytterligare dess betydelse. Det är denna omständighet som vi har framhållit i vår överklagan.

Skogar brinner och förstörs men de växer upp så småningom. Hus i stället för skog är en irreparabel skada då den utplånar förutsättningarna för denna biotops överlevnad.

Vår överklagan är i överensstämmelse med våra åtaganden enligt §1 i våra stadgar. Enligt §20 åligger det styrelsen att på bästa sätt förvalta föreningens ändamål. Förövrigt så konstaterar vi att Bonava gm Landahl har fel om föreningens yttrandemöjligheter eftersom vi har lämnat in vårt samrådsyttrande i tid, 2020-05-06.

Vårt överklagande gäller att miljöbalkens bestämmelser inte har beaktats. Eftersom Uppsala Kommun i sin detaljplan anför att området saknar ett sådant värde som skulle motivera dess bevarande så har vi påvisat att området uppvisar en betydande biologisk mångfald.

Detta förhållande har inte redovisats i Uppsala Kommuns förslag till detaljplan för Kv. Seminariet. Det är också av detta skäl som föreningen har ansökt om prövningstillstånd för vår överklagan av MMD:s dom.

Den nedgångna parken, läskyddet/skogspartiet kan med lätthet återskapas. Nedgångenheten är inget skäl till att bevilja bebyggelse där. Trots allt detta har den biologiska mångfalden frodats och utvecklats där.

Denna biotop skall inte användas för stadsförtätning med hus. Städer behöver också parker och Kv. Seminariet har varit som en utbildningsträdgård/grön lunga i över 100 år. Också detta är ett skäl till dess bevarande som föreningen har eftersträvat att uppnå med sin verksamhet.

Svar på Riksantikvarieämbetets yttrande i mål P 7406-21

Riksantikvarieämbetet är i sitt yttrande helt fokuserad på de gamla byggnaderna och deras bevarande och man är därför villig att offra stora delar av grönytorna.

Man tillstår att bebyggelsen kommer att innebära ett intrång i den helhetsmiljö som Seminariet utgör men inga av de mest centrala värden i miljön, dvs. byggnaderna kommer att påverkas negativt.

Man tillstår att trädgården är tidstypiskt utformad och följer riktlinjerna för folkskoleseminarier under 1910-talet och att anläggningens planteringsytor inte längre är visuellt avläsbara. Att Kv. Seminariet är idag en synnerligen välbevarad seminariemiljö och innehåller flera komponenter som är av stor betydelse för förståelsen av utbildningsinstitutionen och av den verksamhet som bedrevs där.

Man skriver att kulturhistoriskt värdefulla bebyggelsemiljöer, med tillhörande parker eller enstaka byggnader inte ska förvanskas. Vidare att parkernas och torgens kulturhistoriska värde ska respekteras. Men anser att detta inte här behöver tillämpas på Kv. Seminariet!

Riksantikvarieämbetet bedömer att den bebyggelse som planen medger kommer att försvaga riksintressets uttryck "*Centralmaktens, domkyrko- och lärdomstadens bebyggelse och miljöer från medeltiden fram till idag*".

Man hänvisar till "*Den monumentala bebyggelsens dominans i stadsbilden genom siktlinjer och vyer längs gator och torgrum och från Fyrisån*" men det har endast en begränsad relevans i detta sammanhang. Man bortser från det att Seminariet byggdes som en Seminarieskola där grönytorna utgjorde en fundamental del av det dåtida utbildningskonceptet!

Som ett försvar för ny bebyggelse anser Riksantikvarieämbetet att när läplanteringen av vuxna träd och sortimentsplanteringen i dagsläget är utglesad och bevuxen med sly, som gör att läsbarheten är begränsad, att det också är ett skäl för att ersätta det med bebyggelse.

Vi ställer en retorisk fråga till Riksantikvarieämbetet:

Vad vore Sverige idag, denna kunskapsnation, utan satsningen på dessa 6 Folkskoleseminarier på nittonhundratalet? Lägg märke till att Seminariet i Uppsala är det enda av dessa 6 seminarier som är sparad i sin helhet och därmed historiskt lika viktigt som Slottet, Domkyrkan och Universitetet.

Det vore historielöst att inte spara och vårda detta monument i sin helhet och visa upp det för kommande generationer! Vad vore Uppsala Universitet idag utan denna grundläggande utbildning till alla barn?

Dessa seminarier byggdes i landet från norr till söder och där utbildades folkskollärare som sedan skickades ut till städer, byar och små samhällen i hela Sverige för att utbilda den unga generationen (allra först pojkar och så småningom flickor).

I kommunens översiktsplan antagen 2016 och aktualitetsförklarad 2020 anges följande om Kulturhistoriska värden:

Uppsala stads ställning som riksintresseområde för kulturmiljövården motiveras av de kulturhistoriska värden som staden representerar. De kulturhistoriska värdena presenteras i fyra teman: centralmakten, domkyrkostaden, lärdomstaden och stadens struktur. Var och en för sig speglar de en rad olika perspektiv som markanvändning, bebyggelse, historiska händelser, samhällsutveckling, sociala aspekter samt tro och tradition. De kulturhistoriska värdena är uttryck för stadens riksintressanta betydelse.

Kvarteret Seminariet fyller med råge stadens kulturhistoriska värden och är därför också av ett riksintresse och bör därför bevaras i sin helhet.

Uppsala 2022-03-15

För föreningen Seminarieparkens Vänner

Thomas Back, ordförande Karin Ericsson, kassör Meta Troell, ledamot
För vidare kontakt i ärendet Thomas Back, Gamla Uppsalagatan 9B, 753 34 Uppsala
Mailadress: thomas-back@bredband.net